

STANISŁAW CELESTYN NAPIÓRKOWSKI OFMConv
Emerytowany profesor ITD KUL

JEZUS CHRYSZTUS W ROSJI:
WCZORAJ I DZIŚ
V FORUM TEOLOGÓW EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ
Sankt Petersburg, 23-28 października 2010

PROGRAM

23 października, sobota

Katolicki klasztor św. Antoniego Cudotwórcy
(ul. 9-ta Krasnoarmiejskaja 10-A)

10.00 Msza święta

11.00 Jezus Chrystus w Rosji wczoraj i dziś. Wprowadzenie w tematykę Forum –
prof. Celestyn NAPIÓRKOWSKI OFMConv

12.00 Ks. dr hab. Bronisław CZAPLICKI, Sankt Petersburg–Katowice
Martyrologia Kościoła katolickiego w Rosji

13.00 Przerwa

15.00 Prof. Eugeniusz Zbigniew NIEBELSKI, Lublin

Tunka na Syberii. Losy duchownych katolickich zesłanych po powstaniu 1863 r.

Dyskusja

16.00 Prof. dr hab. Roman DZWONKOWSKI SAC, Lublin

Jawna i ukryta hierarchia i administracja Kościoła katolickiego w ZSRS 1917-
1991 (bez krajów)

Dyskusja

17.00 Przerwa

17.30 Dr hab. Ryszard SKRZYNIARZ, Lublin

Arcybiskup Zygmunt Szczęsny Feliński – pasterz, wygnaniec i założyciel Zgroma-
dzenia Rodziny Maryi

19.00 Kolacja

24 października, niedziela

Katolicki Kościół św. Stanisława (ul. Sojuza Pieczatnikow, 23)

10.30 Jezus Chrystus w Petersburgu. Mówi o. Krzysztof POŻARSKI, proboszcz parafii św. Stanisława

11.00 Msza święta

Program kulturalny

Katolicki klasztor św. Antoniego Cudotwórcy (ul. 9-ta Krasnoarmiejskaja 10-A)

19.00 Kolacja

19.30 Braterskie rozmowy uczestników

25 października, poniedziałek

Katolicki kościół św. Katarzyny (Newski Prospekt, 32/34)

10.00 Jezus Chrystus w Petersburgu. Mówi o. Jakinf DESTIVEL OP, proboszcz parafii św. Katarzyny

10.30 S. Joanna TRUTA i S. ROKSANA, urszulanki, Sankt Petersburg
Św. Urszula Ledóchowska i Urszulanki w Rosji

11.15 Obiad

11.30 O. dr Jakinf DESTIVEL OP, Sankt Petersburg

Teologia w Rosji

Rosyjska Chrześcijańska Akademia Humanistyczna

15.00 Prof. Dmitrij BURLAKA, Sankt Petersburg

Religia i sztuka.

15.45 Dr Swietlana PANICZ, Moskwa

Nowe formy męczeństwa w XX wieku

16.30 Dr Witalij ZADWORNYYJ, Moskwa

«Russicana» w *Rosyjskiej Encyklopedii katolickiej*

17.00 Ks. dr Antoni NADBRZEŻNY, Lublin

Papież – słowianin do braci słowian

18.00 Otwarcie malarskiej wystawy „Obrazy świętości w niezależnej sztuce”.

26 października, wtorek

9.00 Pietro SCALINI, Rektor Seminarium Duchownego, Sankt Petersburg

Katolickie Wyższe Seminarium Duchowne «Maryja – Carya Apostołów».

Film

Mikołaj DUBININ OFMConv, Moskwa

Katolicka Akademia Duchowna w Sankt Petersburgu

Dyskusja

10.15 Przerwa

10.30 Dr hab. Ryszard SKRZYNIARZ, Lublin

Św. Rafał Kalinowski na zsyłce: «sybirskie seminarium» w drodze ku świętości

Wiktor CHRUL, Moskwa

Don Bernardo ANTONINI

Dyskusja

12.00 Przerwa

12.15 Ks. dr Igor SHABAN, Kijów

Leonid Fiedorow, rosyjski święty Kościoła katolickiego

12.45 Ks. dr Krzysztof POŻARSKI, Sankt Petersburg

Biskup Antoni Malecki

13.15 Przerwa

Katolicki klasztor św. Antoniego Cudotwórcy

(ul. 9-ta Krasnoarmiejskaja 10-A)

15.00 Ks. prof. Georgij MITROFANOW, Akademia Duchowna, Sankt Petersburg

Historia i kanonizacja nowych męczenników i wyznawców Rosyjskiej Cerkwi
Prawosławnej

16.00 Przerwa

17.00 Prof. dr hab. Krzysztof LEŚNIEWSKI, Lublin

Jezus Chrystus w Rosji. Mówią żywoty świętych prawosławnych

Jacek BŁASZCZYK OFMConv, Gdynia

Jezus Chrystus Dwóch serafickich świętych: Asyjskiego i Sarowskiego

Dyskusja

27 października, środa

Katolicki Monastyr Św. Antoniego Cudotwórcy

9.30 Ks. Marcin JANKIEWICZ, Lublin

Jezus Chrystus w Rosji wczoraj i dziś. Z doświadczeń katolickiego pasterza

10.00 Aleksandr SZIKKER, Sankt Petersburg

Katolicy w Petersburgu w czasach sowieckich – w świetle archiwów i licznych
wspomnień

Dyskusja i przerwa

12.00 Dr Monika WALUŚ, Józefów k. Warszawy

Ludzie na nieludzkiej ziemi

Dr Anna MROCZEK, Konstancin-Jeziorna

Jezus Chrystus w Rosji wczoraj i dziś: z syberyjskich doświadczeń sióstr zgro-
madzenia Sióstr od Aniołów

Dyskusja

13.30 Obiad

15.45 Kawa

16.00 Dr Marek DETTLAFF OFMConv, Wilno

O. Kamil Wołymański – syberyjski świadek Chrystusa

16.30 Paweł WITAUTAS OFM, Kowno

Z Jezusem Chrystusem na Syberii (1986-1992)

17.00 Ks. Jan KOSMOWSKI MIC, Warszawa

Ks. Krzysztof Szvernicky – duszpasterz syberyjskich zesłańców

17.30 Ks. dr hab. Kazimierz PEK MIC, Lublin

„Dwa płuca Europy”. W. Iwanowa i Jana Pawła II model kultury Europy zachodniej

Dyskusja

18.30 Kolacja

20.00 Prof. Eugeniusz Z. NIEBELSKI i Igor SZABACIUK

Polonica w archiwach Petersburga

28 października, czwartek

Przed południem – spotkania z katolickim kościołem Matki Bożej z Lourdes oraz z prawosławnymi: Ławrą, Akademią Duchowną i Seminarium

13.00 Msza święta. Przewodniczy i głosi słowo Boże abp Paweł PEZZI

14.00 Abp Paweł PEZZI, Jezus Chrystus w Rosji wczoraj i dziś. Z doświadczeń katolickiego biskupa w Rosji

16.00 Moleben i odsłonięcie pomnika ku czci katolików pomordowanych w czasach sowieckich

Ten program, z małymi jedynie zmianami, organizował naszą pracę w Sankt Petersburgu. Z niewyjaśnionych przyczyn nie przyleciała z Krasnojarska p. dr Anna Dworeckaja, chociaż opłacono jej bilet lotniczy w obie strony. Witautas i Zadworny przesłali teksty. Bp Pezzi swoją konferencję przeniósł na miejsce homilii podczas Mszy świętej na zakończenie Forum.

STANISŁAW CELESTYN NAPIÓRKOWSKI OFMConv

Emerytowany profesor ITD KUL

JEZUS CHRYSZTUS W ROSJI WCZORAJ I DZIŚ Wprowadzenie wygłoszone na rozpoczęcie V FTEŚW

Jak najcieplej witam Was, Kochani, jako przedstawicieli Kościoła, który jest w Sankt Petersburgu. Niech Jezus Chrystus będzie uwielbiony w naszych spotkaniach!

W dniach 23-29 października będzie tu pracowało V Forum Teologów Europy Środkowo-Wschodniej (FTEŚW).

Co to jest? Kto i co za tym stoi? O co chodzi? Dlaczego w Petersburgu? Dlaczego u franciszkanów?

FTEŚW to inicjatywa grupy profesorów i studentów teologii KUL. Inicjatywa spontaniczna, prywatna, o charakterze charyzmatycznym, nie instytucjonalnym. Moje złote sny o takiej formie aktywności w przestrzeni teologicznej od początku zaczęli śnić najbliżsi przyjaciele z Wydziału Teologii: ks. dr Kazimierz Pek MIC, adiunkt w Katedrze Mariologii, ks. dr Andrzej Czaja, adiunkt w I Katedrze Teologii Dogmatycznej, ks. dr hab. Leonard Górka SVD z Instytutu Ekumenicznego KUL, p. dr hab.

Karol Klauza z Instytutu Teologii Dogmatycznej, ks. dr Sławomir Pawłowski, adiunkt w Instytucie Ekumenicznym KUL. Ułożyliśmy statut, ale leży on sobie spokojnie w teczce. Dobre bywają rejestracje, zarządy, prezesi, sekretarki, budżety, sprawozdania... A ta grupa działa jak dotąd bez tego. Jak w rodzinie. Jak wśród przyjaciół. Absolwenci z Polski, Węgier, Czech, Słowacji, Ukrainy, Białorusi, Litwy, Łotwy i Rosji. Większość współpracowników wyrosła na KUL. Zawiazane tam więzi przyjaźni owocują w naszej międzynarodowej inicjatywie. Najmocniejszymi punktami spoza Polski okazali się: Jana Moricowa oraz ks. Anton Adam CM ze Słowacji, oboje obecnie już profesorowie Katolickiego Uniwersytetu w Rużomberoku, ks. dr Walerian Bugel z Czech, pracownik naukowy przynajmniej dwu wyższych uczelni w tamtym kraju i Aleksandr Dobroyer z Odessy. W przygotowaniu tegorocznego Forum w Petersburgu skutecznie współpracował przełożony franciszkanów (OFMConv) w Rosji, o. Mikołaj Dubinin, którego z KUL również wiąże dyplom teologii (magisterium).

Sobór Watykański II apelował o tzw. inkulturację teologii. Znaczy to, że teologowie winni brać pod uwagę kulturę narodów i środowisk, w których i dla których pracują. Zauważyliśmy, że teologowie Europy Środkowej przede wszystkim importują teologię zachodnią (niemiecką, francuską, włoską, holenderską, belgijską), by się nią karmić, a mało są samodzielni. Postanowiliśmy się zbuntować. Postanowiliśmy bardziej uwzględniać naszą kulturę, nasze tradycje słowiańskie i narodowe, nasze doświadczenia – zarówno zniewolenia, czerwonej nocy agresywnego ateizmu, jak świetlane przykłady oporu ze strony ludzi wierzących.

Na pytanie: „Co za tym stoi?” możemy odpowiedzieć: Stoi za tym bunt przeciwko nadmiernemu uzależnieniu naszej teologii, tzn. teologii środkowo-europejskiej, od teologii Zachodu oraz solidarna i piękna ambicja, by tę sytuację choć trochę zmienić.

Rozglądając się po naszym środkowo-wschodnim europejskim podwórku stwierdziliśmy, że trzeba zapisywać straszliwe prześladowania ludzi wierzących, świadków Chrystusa, swoistych proroków, których Herodowie zabijali...

Zabraliśmy się do tej pracy 10 lat temu. Przypomnieliśmy wielu wspaniałych ludzi wiary, którzy nie dali złamać swoich sumień. Nie tylko katolików, ale także protestantów, prawosławnych i żydów.

Dwa pierwsze fora odbyliśmy w Lublinie, na naszym Uniwersytecie. Materiały zostały opublikowane w książeczce (*Więksi i mniejsi prorocy Europy Środkowo-Wschodniej XX wieku. Materiały I i II Forum Teologów Europy Środkowo-Wschodniej XX wieku. Lublin, 30 listopada – 1 grudnia 2001 r., Lublin, 6-8 maja 2003*. Redakcja Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv, Kazimierz Pek MIC, Lublin: Wydawnictwo KUL 2003, 804 s.)

A potem przenieśliśmy się na Krym, do Odessy i Jałty. Następnie do Łucka – także na Ukrainie. Przypomnieliśmy mnóstwo naszych proroków XX wieku (umówiliśmy się, że „prorokami” będziemy tu nazywać świadków sumienia, ludzi mocnych, którzy umieli dać świadectwo swojej wiary, umieli także odczytywać znaki swojego czasu i proponować programy działania). Materiały również zostały opublikowane w następnej książeczce (*Prorocy Europy Środkowo-Wschodniej. Materiały I i II Forum Teologów Europy Środkowo-Wschodniej XX wieku. Materiały III i IV Forum Teologów Europy Środkowo-Wschodniej. III Forum: „Objawić człowieka człowieko-*

wi” (*Odessa–Jałta, 27-30 września 2005 r.*). *CIHEC: „Znaczenie i rola teologii w integracji europejskiej”* (Lublin, 6-8 września 2007 r.). *IV Forum: „Być człowiekiem – Być prorokiem”* (Łuck, 9-12 października 2008 r.). Redakcja: Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv, Lublin: Wydawnictwo KUL 2009, 870 s.).

Odpowiadam na wiszące w powietrzu pytania o proroków Rosji. W pierwszym tomie poświęcono im prawie 100 stron: 1. Siergiej Siergiejewicz Awierincew, *Wiaczesław Iwanowicz Iwanow – ojciec idei „dwóch płuc”* (365-375), Aleksy Judin, *Leonid Fiodorow – prorok jedności chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu* (377-397), Zdzisław J. Kijas OFMConv, *Paweł A. Florencki – proroctwo o przyjaźni* (399-411), Zdzisław Nowicki, *Dmitrij Michałowicz Panin – prorok „woli” i nadziei* (413-434), Bp Tadeusz Pikus, *Aleksander Mień – prorok odnowionego prawosławia* (434-453).

Pamiętam, że najbardziej porwał słuchaczy wykład p. Zdzisława Nowickiego o Paninie. Zachęcam wszystkich do lektury tego wspaniałego, głębokiego i porywającego tekstu. Do Panina warto powrócić. (W niedługim czasie po wygłoszeniu tego tekstu Zdzisław przeniósł się do lepszego świata. R.i.p.).

III i IV forum, zorganizowane na Ukrainie, przesuwały uwagę na ukraińskich świadków wiary. Zdarzył się jednak znaczący wyjątek: ks. dr Bronisław Czaplicki mówił nt. *Poglądy ks. prałata Konstantego Budkiewicza (1867-1923) i egzarchy Leonida Fiodorowa (1879-1935) na temat misji katolickiej w Rosji Sowieckiej (Prorocy Europy Środkowo-Wschodniej XX wieku, 975-989)*.

„Prorocy” to jeden wątek naszych spotkań. Drugim wątkiem jest prawda o człowieku, antropologia chrześcijańska. Zbrodnicza ideologia zarówno brunatnego faszyzmu jak czerwonego komunizmu wyrastała z błędu antropologicznego. Jeśli pragniemy budować lepszy świat, musimy zaczynać od budowania lepszej antropologii. Jeśli mamy ambicję dźwigać ten region z ruin (nie tylko ekonomicznych), musimy siać zdrowe ziarno nauki o człowieku. Bez odnowy człowieka nie odnowimy nawet gospodarki. Wokół antropologicznego tematu obrazu i podobieństwa Bożego w człowieku skupili się teologowie katolicy, prawosławni i protestancy. Z uwagą słuchaliśmy mądrości Soboru Watykańskiego II nauczającego o człowieku w świecie, jak też prawa międzynarodowego w tym temacie.

Przyszedł czas na Rosję. Zbieramy się u Was, Drogie Siostry i Drodzy Bracia Rosjanie, by przedłużyć pracę naszego Forum koncentrując się na Rosji, zwłaszcza na Syberii oraz Petersburgu.

Zatytułowaliśmy konferencję JEZUS CHRYSYTUS W ROSJI WCZORAJ I DZIŚ. Nie odstępujemy jednak od głównej linii naszych spotkań, tzn. od naszych „proroków”, ludzi wiernych sobie, ludzi Bożych pośrodku czerwonego piekła. Mniej będzie antropologii, więcej martyrologii.

Skoro martyrologia, to dlaczego tytuł JEZUS CHRYSYTUS W ROSJI WCZORAJ I DZIŚ?

Skonsultowałem sprawę z Panem Jezusem. Pan Jezus przypomniał mi, że utożsamiał Siebie z biednymi, prześladowanymi, głodnymi, więźniami..., także z dziećmi. Kto takim pomaga, Jemu pomaga, kto takimi gardzi, Nim gardzi. Kto o takich organizuje forum, o Nim organizuje.

Będziemy mówić m.in. o straszliwie ciężkim losie dzieci na Syberii oraz o franciszkaninie, o Łucjanie Królikowskim, który wyprowadzał wielką grupę syberyjskich

dzieci na Zachód. Nie ma wątpliwości, że problem zesłańców syberyjskich i problem ich dzieci, to problem Jezusa Chrystusa w Rosji.

Mówił mi przyjaciel z Moskwy, że takie podejście „nie chwyci”, ponieważ ludzie w Rosji mają serdecznie dość martyrologii i chcą wreszcie zacząć normalnie żyć.

Wydaje mi się, że rozumiem taki stan ducha. Trzeba starać się zrozumieć takie podejście i je uszanować. Jednak niech nas Bóg broni przed wymazywaniem z pamięci tamtej historii.

Jeśli nasze jutro ma być jaśniejsze od naszego wczoraj, trzeba stać na prawdzie, prawdę odsłaniać, prawdę czytać, prawdę przypominać i o niej nie zapominać.

Jeśli nowe pokolenia mają tworzyć jaśniejszą przyszłość, muszą stać na prawdzie o przeszłości. Kłamstwo zniewala, Prawda wyzwala. „Prawda was wyzwoli” – powiedział Jezus.

Niechaj nasz język przyschnie do naszego podniebienia, gdybyśmy mieli zapomnieć o Tobie, Jezu Chryste, cierpiący na zesłaniach, w łażrach, na tułaczce...; cierpiący w Twoich uczniach, wyznawcach, świadkach, męczennikach.

Dlaczego u franciszkanów?

Prosta sprawa: Nie ma jeszcze w Petersburgu Katolickiego Uniwersytetu, nie ma tu jeszcze tradycji współpracy na polu teologii w wymiarach akademickich... Brakuje „wejść” na petersburskie uniwersytety. To dopiero pieśń przyszłości. A franciszkanie mają odpowiednią przestrzeń, a franciszkanie z Petersburga znają Polskę i Polaków, jako że przechodzili tam formację, niektórzy studiowali, a franciszkanie poszukują form zaistnienia tu również w przestrzeni kultury... Przy tym franciszkanie zakotwiczyli prawie w sercu Petersburga... A więc – u franciszkanów.

Zjechało się do Was liczne grono ludzi kompetentnych.

Jeszcze dzisiaj będzie mówił ks. Bronisław Czaplicki, który napisał grubą księgę o martyrologii Kościoła katolickiego w Rosji. Będzie mówił dokładnie na ten temat.

Zaraz po nim wystąpi pan Eugeniusz Zbigniew Niebelski, profesor historii z KUL. On również na temat, rozwijany w referacie, napisał i opublikował całą książkę. Obaj wielcy specjaliści.

Po południu kolejny wybitny uczony, socjolog i historyk, także z KUL, Roman Dzwonkowski SAC, autor książki o hierarchii katolickiej w Rosji, zarówno oficjalnej jak ukrywającej się (podpolnej).

Pan dr hab. Ryszard Skrzyniarz z KUL opowie nam o ks. abpie Zygmuncie Szczęsnym Felińskim, biskupie warszawskim i zesłańcu, który przebywał również tutaj w Sankt Petersburgu i tutaj założył Zgromadzenie Rodziny Marii, zwane mariankami.

Jutro, czyli w niedzielę, przed południem przenosimy się do parafii św. Stanisława. Proboszcz, o. Krzysztof Pożarski, będzie opowiadał o Jezusie Chrystusie właśnie tam, czyli o doświadczeniach wiary, niewiary, prześladowań i męczeństwa w tamtej wspólnotce.

25 października, czyli w poniedziałek, przed południem udamy się do parafii św. Katarzyny, by zapoznać się z doświadczeniami tamtej wspólnoty, zwłaszcza z jej martyrologią. Proboszczuje tam francuski dominikanin Hyacinthe Destivelle, wielki specjalista od teologii w Rosji XX wieku. W roku bieżącym (2010) opublikował grubą książkę (ponad 1000 stron): *Les sciences théologiques en Russie. Réforme et*

renouveau des académies ecclésiastiques au début du XX siècle, Paris 2010). Zgodził się przybliżyć nam treść swojej rozprawy. Po południu w Rosyjskiej Chrześcijańskiej Akademii Humanistycznej obejrzymy wystawę poświęconą męczennikom XX wieku (zaprezentuje ją p. dr Aleksandr Klestow. Wystąpi pani dr Swietlana Panicz z Moskwy, by mówić, jak zmienia się pojęcie męczeństwa. Dr Witalij Zadwornyj opowie o tematyce Rosji w naszej *Encyklopedii katolickiej* (P. Zadwornyj jest jej głównym redaktorem. Nikt nie jest bardziej kompetentny od niego w tym temacie. Zachęcam do zainteresowania się jego referatem. Katolicka encyklopedia w Rosji to wydarzenie, to niemal cud: przecież w Rosji nigdy przedtem nie opublikowano katolickiej encyklopedii. Nigdy od stworzenia świata. To pasjonujące poczytać sobie, jak w takiej katolickiej encyklopedii piszą np. o Cerkwi prawosławnej, o Cerkwi greckokatolickiej, o tym, jak Cerkiew prawosławna współpracowała z władzą świecką, by niszczyć Cerkiew greckokatolicką i Kościół rzymskokatolicki itd...

We wtorek, 26 października, całe przedpołudnie w katolickim Wyższym Seminarium Duchownym. Spotkanie z księżmi biskupami. Nasz o. Mikołaj Dubinin opowie o Akademii Duchownej w Petersburgu. Dla nas ludzi z Lublina to temat wyjątkowo interesujący: przecież nasz Katolicki Uniwersytet powstał z tej petersburskiej Akademii. Założył go jeden z jej profesorów, ks. Idzi Radziszewski. Często modłę się przy jego grobie na głównym cmentarzu przy ul. Lipowej. – Będzie też o polskim zesłańcu, który przebywał również w Petersburgu, a który został wyniesiony do chwały ołtarzy – św. Rafał Kalinowski. – Przypomnimy sobie don Bernardo Antoniego, tak zasłużonego dla odnowy Kościoła katolickiego w Rosji... Po południu w naszym klasztorze wysłuchamy referatu wybitnego teologa z tutejszej prawosławnej Akademii Duchownej o nowych męczennikach rosyjskiej Cerkwi, a po nim p. Krzysztof Leśniewski będzie mówił o Jezusie Chrystusie w duchowości prawosławnych żywotów świętych. P. Leśniewski jest profesorem KUL. Habilitację zrobił w oparciu o wyżej wymienione źródła. Nawet rosyjskie Akademie Duchowne nie mają – prawdopodobnie – takiego specjalisty. – A wieczorem – po Mszy świętej – niespodzianka. Pozostajemy w kościele. Nasz młody współbrat, Jacek Błaszczyk, porówna św. Franciszka z prawosławnym świętym – Serafinem z Sarowa, zwanym św. Franciszkiem prawosławia.

Cała środa, 27 października, u franciszkanów – wyjątkowo interesująca. O Jezusie Chrystusie w Petersburgu, ale zwłaszcza na Syberii mówić będą ludzie właśnie z Petersburga (Aleksander Szikker) i z Krasnojarska (Anna Dworeckaja) oraz kilka innych osób. Dominować będzie Chrystus Syberyjski.

W czwartek, 28 października, przed południem, także u franciszkanów, obejrzymy dwa płuca Europy i będziemy wreszcie mieli sporo czasu na komunikaty i dyskusje. Po południu w naszym franciszkańskim kościele spotkamy się na świętej Liturgii Eucharystycznej pod przewodnictwem ks. abpa Pawła Pezzi, a potem w auli klasztornej wysłuchamy jego referatu o Jezusie Chrystusie w Rosji w świetle doświadczeń katolickiego biskupa.

Po tym dokonamy zamknięcia naukowej części naszego FORUM, by udać się na odsłonięcie pomnika katolików pomordowanych przez władze sowieckie i na modlitwę za te ofiary. Już teraz bardzo serdecznie i mocno zapraszamy się wzajemnie

---

na ten ostatni akt naszego petersburskiego spotkania wokół wielkiego tematu JEZUS CHRYSTUS W ROSJI WCZORAJ I DZIŚ¹.

Zapraszamy się także na następne FORUM, które będzie miało tytuł: JEZUS CHRYSTUS W ROSJI DZIŚ I JUTRO. (FORUM petersburskie nosi tytuł: Jezus Chrystus w Rosji wczoraj i dziś. Postąpimy więc krok naprzód). – Gdzie? Może znowu w Petersburgu? A może w Moskwie? Przecież tam także zapraszają nas franciszkanie. Również niemal w sercu miasta.

MICHAŁ KOSCHE

Doktorant w Instytucie Teologii Dogmatycznej KUL

OSOBA I PERSONALIZM
W MYŚLI KS. PROF. CZESŁAWA STANISŁAWA BARTNIKA
Sprawozdanie z II Lubelskich Dni Personalizmu – KUL
20-21 października 2011 r.

W dniach 20-21 października 2011 roku odbyła się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II kolejna – druga już – edycja Lubelskich Dni Personalizmu, poświęconych tym razem myśli jednego z najbardziej znanych i największych twórców lubelskiej szkoły personalistycznej, długoletniego profesora, wychowawcy wielu pokoleń nauczycieli akademickich – Czesława Stanisława Bartnika. W przypadku ks. Profesora mamy do czynienia z dorobkiem naukowym o ciężarze gatunkowym pozwalającym umieścić go wśród najznamienitszych mistrzów personalizmu w świecie. Warto dodać, że na KUL-u wykładali inni ważni dla tego nurtu profesorowie: kard. Karol Wojtyła, ks. Wincenty Granat, sługa Boży. KUL uchodzi za kolebkę personalizmu polskiego. Organizatorem tego sympozjum o charakterze interdyscyplinarnym była Katedra Personalizmu Chrześcijańskiego KUL.

Wszystkich gości II LDP w imieniu społeczności akademickiej, podobnie jak w roku ubiegłym, na sympozjum poświęconym myśli personalistycznej ks. Wincentego Granata powitał Prorektor ks. prof. Sławomir Nowosad. W swoim krótkim wystąpieniu wyraził wielką radość z faktu, iż Dni Personalizmu w Lublinie stały się wydarzeniem cyklicznym. Wskazał, że jako Prorektor spotyka się często z rzeczywistością

---

¹ Tłumaczenie „trzymał” głównie M. Dubinin, budząc uznanie i podziw uczestników. Pani Natalia, bibliotekarka franciszkanów w Petersburgu, starannie nagrywała wystąpienia. Przed naszym wyjazdem z Petersburga przekazała dysk z całością nagrania.